

Komunikat z Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Młodzież czasów przemian społeczno-kulturowych. Od kontekstów teoretyczno-empirycznych do praktyki socjalno-wychowawczej w perspektywie międzynarodowej”, Poznań, 14 listopada 2014 roku

W dniu 14 listopada 2014 roku odbyła się w Poznaniu międzynarodowa konferencja naukowa na temat: *Młodzież czasów przemian społeczno-kulturowych. Od kontekstów teoretyczno-empirycznych do praktyki socjalno-wychowawczej w perspektywie międzynarodowej*, zorganizowana przez Zakład Pedagogiki Społecznej Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

Głównym celem konferencji było zaprezentowanie szerokiego spektrum zagadnień odnoszących się do współczesnej młodzieży, stanowiących odbicie czasów, w których przyszło funkcjonować młodym osobom. Prezentowane przez prelegentów refleksje koncentrowały się wokół następującej problematyki:

- I. Edukacyjne wybory młodzieży i ich konsekwencje
- II. Młodzież a kultura współczesna
- III. Przemiany podstawowych środowisk wychowawczych i ich konsekwencje socjalizacyjno-wychowawcze (np. rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza, Kościół, mass media)
- IV. Poszukiwanie dobrych praktyk socjalno-wychowawczych. Od tradycji ku nowoczesnym rozwiązaniom.

Konferencja składała się z czterech sesji plenarnych. Każda z nich została opatrzona tytułem i mottem, które wskazywały jednocześnie zakres i wagę podejmowanej problematyki w danej części.

Dr hab. Katarzyna Segiet – Przewodnicząca Komitetu Naukowego – powitała gości: przedstawicieli Technische Universität Cottbus-Senftenberg, pracowników naukowych Wydziału, studentów i przedstawicieli praktyki społecznej. Po przywitaniu gości Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik wygłosił przemówienie otwierające część merytoryczną obrad. Następnie dr hab. Katarzyna Segiet wprowadziła słuchaczy w problematykę konferencji, podkreślając, że młodzież oraz kwestia młodości to aktualnie doniosłe zjawisko społeczne, które jest przedmiotem żywego zainteresowania wielu badaczy. Uzasadnienie zorganizowania konferencji wynika z wielości nurtów oraz poglądów, niekiedy bardzo zróżnicowanych, na temat mło-

dzieży oraz z potrzeby stworzenia przestrzeni do dyskusji nad wspomnianymi zagadnieniami. W części dalszej dr hab. Katarzyna Segiet oddała głos moderatorom konferencji: dr. hab. Waldemarowi Segietowi i dr Kamili Słupskiej.

Dr hab. Waldemar Segiet wprowadził słuchaczy w problematykę pierwszej sesji plenarnej konferencji, zatytułowanej *Konstruowanie tożsamości współczesnej młodzieży*, której mottem przewodnim były słowa: *Młodzież poszukuje sposobów ekspresji własnej tożsamości, dostrzega wielorakość możliwości*. Mówca podkreślił, że refleksje nad młodzieżą z racji charakterystycznej dla niej dużej dynamiki rozwoju oraz specyficznej adekwatności do przemian cywilizacyjno-kulturowych zachodzących w otaczającej nas rzeczywistości wiąże się z próbą znalezienia odpowiedzi na wiele pytań. Najistotniejszym w tym kontekście dotyczy tożsamości współczesnej młodzieży. Pierwszym prelegentem był prof. zw. dr hab. Zbyszko Melosik, który wystąpił z referatem zatytułowanym *Pedagogika i tożsamość młodzieży w kulturze kontroli i rozproszenia*. Podkreślił w nim istotność wpływu funkcjonowania młodych ludzi w kulturze kontroli i rozproszenia na kształtowanie się ich tożsamość. Następnie swój wykład *Jugend als Problem (Młodzież jako problem)* zaprezentował prof. dr phil. Ulrich Paetzolt. Zostały zawarte w nim dwie istotne tezy odnoszące się do pedagogiki społecznej. Pierwsza z nich zakłada, iż pedagogika społeczna i praca socjalna w swych działaniach profilaktycznych i kompensacyjnych skupiają się przede wszystkim na adolescentach. Koncentrują swoje działania w głównej mierze na fazie młodzieńczej, nie doceniając tym samym istoty wcześniejszych faz rozwojowych. Druga podkreśla, że im większa jest ingerencja pedagogiki społecznej w życie młodych ludzi, tym bardziej ogranicza im możliwość rozwijania samodzielności. Ostatnim wykładem pierwszej sesji plenarnej było wystąpienie prof. dr hab. Barbary Smolińskiej-Theiss *Dzieci z dobrych rodzin – nieprzerwana pępowina*. Ukazuje w nim istotę, złożoność oraz specyfikę relacji dzieci z tzw. „dobrych domów” z ich rodzicami oraz kontekst społeczny i wychowawczo-edukacyjny, w którym funkcjonują. Dr hab. Waldemar Segiet podsumował pierwszą część konferencji. Wskazał, że wiek dorastania jest okresem dokonywania wyborów, dezintegracji i integracji tożsamości w sferze wartości, stylu życia, krystalizacji dążeń i w tym kontekście młodzież wydaje się grupą, która przede wszystkim podlega socjalizacyjnym eksperymentom historii i jest społecznym laboratorium doświadczalnym.

Dr Kamila Słupska wprowadziła wszystkich uczestników w problematykę drugiej sesji plenarnej, noszącej tytuł *Między edukacją a rynkiem pracy*. Mottem przewodnim tej części konferencji były słowa: *Młodzież określa własne wybory, dążenia, własne drogi, a w konsekwencji perspektywę życia*. Myślenie o przyszłości zmienia się w okresie adolescencji w wyniku procesów psychicznych, biologicznych oraz w powiązaniu z dynamiką kontekstu życiowego. Obiektywne czynniki wyznaczają subiektywne podejście do takich perspektyw, jak m.in. możliwości edukacyjne, zawodowe, plany dotyczące życia rodzinnego. Kariera zawodowa, będąca niezwykle ważnym elementem składowym szeroko pojmowanej kariery życiowej i następstwem wędrówki edukacyjnej, nie jest obietnicą realnego powodzenia, które pozostaje w sferze marzeń, ale budzi obawy o własne umiejętności i możliwości odniesienia sukcesu. Pierwszą prelegentką, która zabrała głos w drugiej sesji plenarnej, była prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik. Tytuł jej referatu brzmiał *Dynamika dostępu młodych kobiet i mężczyzn do szkolnictwa wyższego. Studium z pedagogiki porównawczej*. W swoim wystąpieniu

prof. dr hab. Agnieszka Gromkowska-Melosik podkreśliła, iż procent studiujących kobiet wzrasta, jednak nie przekłada się to na wzrost liczby kobiet studiujących w placówkach o tym samym prestiżu, w których studiują mężczyźni. Następnie z wykładem zatytułowanym *Młódzież a kariera traktowana jako własność jednostki* wystąpiła prof. dr hab. Agnieszka Cybał-Michalska. Podjęła w nim próbę udzielenia odpowiedzi na dwa istotne pytania odnoszące się do relacji młodzież – kariera zawodowa: jak współcześnie młodzież pozycjonuje karierę? Oraz: z czym młodzi ludzie karierę utożsamiają? Kolejny referat został wygłoszony przez prof. dr hab. Magdalenę Piorunek. Temat wystąpienia brzmiał: *Młódzież wobec przyszłości edukacyjno-zawodowej. Style i strategie projektowania kariery na etapie adolescencji*. Podkreśliła w nim rolę adolescencji w kontekście planowania przyszłości, w tym przede wszystkim kariery zawodowej. Ponadto wskazała i omówiła strategie projektowania kariery stosowane przez młodych dorosłych. Podsumowania drugiej sesji plenarnej konferencji dokonała dr Kamila Słupska. Podkreśliła w nim, iż każda zmiana społeczna jest odczytywana jako szansa na poprawę warunków życia w różnych jego sferach, zarówno tych materialnych, jak i niematerialnych. Szybko jednak okazuje się, iż ta zapowiedź przemian interpretowanych w kategoriach ulepszania rzeczywistości ma też inny wymiar, pełen sprzeczności i paradoksów. Dlatego tak istotna staje się analiza przestrzeni aktywności – między edukacją a rynkiem pracy.

Dr hab. Waldemar Segiet otworzył trzecią część konferencji, zatytułowaną *Świat społecznych wymagań*, opatrzoną hasłem *Młódzież próbuje się do niego przystosować, odpowiada na stawiane jej wyzwania*. Zwrócił uwagę, że młode pokolenie musi wybrać z mnogości wzorców zachowań, chaosu wartości i niejednoznaczności norm coś istotnego, by z sukcesem usytuować się w społeczeństwie. W tej części jako pierwsza wystąpiła prof. dr hab. Ewa Jarosz, która przygotowała referat *Obywatelstwo dzieci i młodzieży – retoryka wskazań i rzeczywistość*. Podkreśla w nim problem postrzegania dzieci i młodzieży przez dorosłe społeczeństwo jako pełnoprawnych obywateli. Następnie z wykładem zatytułowanym *Zdrowie psychospołeczne młodzieży czasu współczesnych przemian – konteksty kształtowania umiejętności życiowych* wystąpiła prof. dr hab. Ewa Syrek. Ukazała w nim, jak młodzież we współczesnym świecie definiuje zdrowie i związane z nim kategorie oraz w jaki sposób przebiega współcześnie u młodych dorosłych proces kształtowania umiejętności życiowych. Kolejnym prelegentem był prof. dr hab. Tadeusz Pilch, który wygłosił przygotowany we współpracy z prof. dr hab. Wioletą Danilewicz referat zatytułowany *Młodość między wolnością a przymusem. Refleksje nad emigracją*. Podjęto w nim próbę odpowiedzi na pytania: dlaczego młodzi ludzie emigrują? czy jest to wyraz wolności, czy też swobodnego przymusu? Trzecią część konferencji podsumował dr hab. Waldemar Segiet. Zauważył, że młodzież doświadcza rozproszenia znaczeń, relatywizacji, swobody, że wkracza w ten sposób na teren weryfikacji idei i ideologii, które powinny być już wcześniej zweryfikowane, czytelne i jasne. Pozostawił też uczestników konferencji ze skłaniającym do refleksji pytaniem: czy młodzież jako aktywny podmiot poradzi sobie z wyborami spośród rywalizujących o prymat konstrukcji społecznych?

Ostatnia sesja plenarna konferencji została zatytułowana *Portretowanie dobrych praktyk – własnych i cudzych*. Jej mottem przewodnim były słowa *Młódzież rozpoznaje zaplecze kreatywności, potrzebuje też akceptacji otoczenia*. Dr Kamila Słupska wprowadziła słuchaczy m.in. w istotę spotkań interkulturowych, będących przejawem kontaktu między różniącymi się

kulturami, który to kontakt może odbywać się w sposób pośredni, prawie bezpośredni lub bezpośredni. Tę część konferencji rozpoczął Andre Berndt, który przygotował referat zatytułowany *Sozialpädagogische Arbeit mit jugendlichen Fussballfans* (Praca socjalno-pedagogiczna z młodymi kibicami piłki nożnej). Zaprezentował w nim, jak działania z zakresu pedagogiki społecznej i pracy socjalnej mogą być wykorzystywane w pracy z młodymi kibicami piłki nożnej. Ostatnim wystąpieniem na konferencji była prezentacja przygotowana przez Julię Kamenz. Nosiła tytuł *Interkulturelle Jugendbegegnungen als Form des informellen Lernens in der heutigen interkulturellen Gesellschaft* (Interkulturowe spotkania młodzieży jako forma edukacji pozainstytucjonalnej w dobie współczesnego społeczeństwa interkulturowego). W prezentacji autorka wskazała, jak istotnym elementem edukacji pozainstytucjonalnej są spotkania interkulturowe młodych ludzi w kontekście ich funkcjonowania. Dr Kamila Słupska podsumowała ostatnią sesję plenarną konferencji. Podkreśliła, że wspomaganie młodzieży to nie tylko reakcja na sytuację trudną, w jakiej się ona znalazła, i konkretna pomoc, ale również dawanie jej szansy odnalezienia własnych pasji, zainteresowań i wskazywanie obszarów mogących stanowić pola jej aktywności.

Po zakończeniu wszystkich wystąpień prelegentów moderatorzy – dr hab. Waldemar Segiet i dr Kamila Słupska – otworzyli obrady plenarne. Podczas nich prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss postawiła tezę odnoszącą się do powyższych rozważań. Zwróciła uwagę, iż podstawą pedagogiki społecznej winno być przede wszystkim odnoszenie się do problemów socjalnych młodzieży.

Dr hab. Katarzyna Segiet – Przewodnicząca Komitetu Naukowego – dokonała oficjalnego zakończenia konferencji. Podziękowała prelegentom oraz wszystkim słuchaczom za przybycie i owocne obrady, które stanowiły inspirację do dalszych refleksji i poszerzyły obszar badań pedagogiki społecznej. Pani dr hab. Katarzyna Segiet, podsumowując konferencję, podkreśliła, że, mimo iż człowiek funkcjonuje w świecie, w którym logika rynku ukazuje duży wpływ przedmiotów na osobowość jednostki, to nadal w procesie kształtowania się tożsamości młodzieży istotną rolę w jej życiu odgrywają inni ludzie, którzy stanowią ważne ogniwo w ich rozwoju.

mgr Tomasz Herman

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Coaching i mentoring – nowa jakość w edukacji”, Olsztyn, 11–12 czerwca 2015 roku

W dniach 11–12 czerwca 2015 roku odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Coaching i mentoring – nowa jakość w edukacji”. Zorganizował ją Zakład Pedagogiki, Wydziału Nauk Humanistyczno-Społecznych w Olsztynie Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. J. Korczaka w Warszawie w siedzibie Wydziału Nauk Humanistyczno-Społecznych w Olsztynie przy ul.